

Vest brann- og redningsregion

Årsrapport 2019

Årsmelding 2019
Vest brann- og redningsregion

Fotokreditt forside:
Fitjar brann og redning.
Alle foto: Siv Kristin Hovland
bortsett fra det på s. 6

Sted:
Bergen

Dato:
02.03.2020

Tittel:
Årsrapport 2019

Utarbeidet av:
Pål Fromreide Hansen

Bidragstere:
Fagutvalgene, info

Versjonsnummer:
1.0

Antall sider:
17

Antall vedlegg:
Ingen

Gradering:
Åpen

Bakgrunn:
Årsrapportering fra Vest brann- og redningsregion 2019

Innhold

1	Kommentar	3
2	Om organisasjonen.....	4
2.1	Generelt.....	4
2.2	Årsmøte	5
2.3	Styret	6
2.4	Leder VBR	6
2.5	Sekretariatet.....	6
2.6	Fagutvalgene	7
3	Økonomi	9
4	Faglig aktivitet.....	10
4.1	Fagutvalgene	10
4.1.1	Fagutvalget for brannforebyggende arbeid	10
4.1.2	Fagutvalget for brann- og redningsberedskap	10
4.1.3	Fagutvalget for nødmeldetjenesten	11
4.2	Seminarer og studiereiser	12
4.2.1	Etablering av innsatslederstøtte.....	12
4.2.2	Skogbrannsamling.....	13
4.2.3	Fagsamling røykeksponering	14
4.2.4	Fagsamling om risikoutsatte grupper	14
4.2.5	Brannsjefsamlinger	15
5	Samarbeid ved utrykninger.....	16
5.1	Brannen på MS «Dubai Harmony»	16
5.2	Brannen på MF "Ytterøyningen"	16

1 Kommentar

2019 var preget av to store og krevende hendelser i regionen. Brannen på MS «Dubai Harmony» og brannen på MF «Ytterøyningen» viste virkelig hvor viktig et etablert samarbeid med samtrente mannskaper og lett tilgjengelige ressurser er. I løpet av året som har gått har brannvesenene i regionen blitt bedre kjent med hverandre gjennom jevnlig møter og mye faglig aktivitet med seminarer, kurs og fagsamlinger.

Dette året har vist i praksis alle de godene ved å være samkjørte ved større komplekse hendelser. Begge båtbrannene hadde stort skadepotensiale, men ble i godt samarbeid løst på en eksemplarisk måte. Dette har gitt oss en bekreftelse på viktigheten av et slikt faglig samarbeid som Vest brann- og redningsregion er. At vi i fellesskap klarer å løse større og komplekse hendelser sammen.

Alle deltakerkommunene er nå samlet i CIM, som er et helhetlig styringssystem for kvalitet, sikkerhet og beredskap. Her er det tilrettelagt for tilgang til prosedyrer og planverk på tvers av brannvesen, samt annen viktig felles informasjon. Systemet består av en rekke ulike moduler, som dekker alle funksjoner ved håndtering av hendelser, og på sikt vil dette være med på å profesjonalisere våre tjenester ytterligere.

Vest brann- og redningsregion har på kort tid blitt et stort og viktig fellesskap. Ved inngangen til 2019 bodde om lag 80 prosent av befolkningen i bergensregionen i en medlemskommune i Vest brann- og redningsregion. Kommunene Bømlo og Fitjar sluttet seg til samarbeidet fra 1. september 2019, og fra 1. januar 2020 kom Stord kommune og Voss herad til. Vest brann- og redningsregion dekker nå cirka 10 000 kvadratkilometer og 480 000 innbyggere, noe som tilsvarer rundt 92 prosent av befolkningen i regionen.

Så langt har samarbeidet kun gitt oss positive erfaringer, og etter hvert som samarbeidet utvikler seg bidrar flere og flere brannvesen med innspill som øker kompetanse og samhandling. Jevnlige møter mellom brannsjefene og brannvesenene i regionen har skapt tryggere og bedre samhold. Dette gjenspeiles i fremdriften i arbeidet. Det er enklere å spørre hverandre om råd og hjelp. Samarbeidet får også oppmerksomhet fra myndighetene og flere av brann- og redningstjenester rundt om i landet ser nå fordelene ved en slik type organisering. Vi i Vest brann- og redningsregion ser frem til å forbedre og utvikle brann- og redningstjenestene videre sammen i årene som kommer.

Styreleder

Leder

Kommunaldirektør Robert Rastad

Brannsjef Leif Linde

2 Om organisasjonen

2.1 Generelt

Formålet med VBR er å utvikle og ivareta et langsiktig faglig samarbeid mellom selvstendige brannvesen i Bergensregionen innen følgende fagområder:

- Brannforebyggende arbeid
- Brann- og redningsberedskap
- Beredskap mot akutt forurensning
- Nødmeldingstjeneste (110-sentral)

Gjennom samarbeidet etableres det faglige nettverk, regional innsats- og lederstøtte, overordnede plandokumenter og felles kvalitetsstandarder. Hovedhensikten med samarbeidet er å skape en tryggere hverdag for innbyggerne gjennom et formelt og strukturert nettverk for deling av kunnskap og erfaring.

Ved inngangen av 2019 bestod VBR av kommunene Askøy, Austevoll, Bergen, Fjell, Fusa, Jondal, Kvam, Kvinnherad, Odda, Os, Osterøy, Samnanger, Sund, Tysnes, Ullensvang, Vaksdal og Øygarden. Fra 1.9.2019 ble kommunene Bømlo og Fitjar medlem, slik at det ved utgangen av 2019 var 19 medlemskommuner.

Stord kommune og Voss herad (Voss og Granvin) søkte og fikk innvilget medlemskap fra 1.1.2020 i 2019.

Fakta om Vest brann- og redningsregion

- 13 brannsjefer
- 36 avdelingsledere
- 60 årsverk feie- og tilsynstjenesten
- 42 årsverk forebyggende
- 759 konstabler/utrykningsledere
- 585 deltidsansatte
- **Totalt 964 ansatte**

Vest brann- og redningsregion, er opprettet i medhold av lov av 25. september 1992 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 27 og lov av 14. juni 2002 om vern mot branner, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjons-vernloven) §§ 15 og 16. VBR er ikke et eget rettssubjekt. Formell oppstartsdato for samarbeidet var 27. april 2018.

2.2 Årsmøte

Årsmøtet er VBR sitt øverste organ, og tilsvarer styret slik det er definert i kommuneloven § 27. Årsmøtet skal bestå av representanter og personlige vararepresentanter fra alle deltakerkommunene. Det enkelte kommune-/bystyre peker ut representanter for fire år av gangen. Funksjonstiden følger kommunevalgperioden.

Årsmøtets sammensetning 2019:

Kommune	Stemmer	Representant
Askøy	1	Terje Mathiassen (Ordfører)
Austevoll	1	John Levi Weløy
Bergen	3	Harald Schjelderup (Byrådsleder) Hilde Onarheim Rune Bakervik
Fjell	1	Marianne Sandahl Bjørøy (Ordfører)
Fusa	1	Atle Kvåle (Ordfører)
Jondal	1	Georg Kvåle
Kvam	1	Jostein Ljones (Ordfører)
Kvinnherad	1	Kjetil Mehl
Odda	1	Roald Aga Haug (Ordfører)
Os	1	Marie Lunde Bruarøy (Ordfører)
Osterøy	1	Roald Hovden
Samnanger	1	Knut Harald Frøland (Ordfører)
Sund	1	Kari-Anne Landro (Ordfører)
Tysnes	1	Kåre Martin Kleppe (Ordfører)
Ullensvang	1	Jørund Kvestad
Vaksdal	1	Eirik Haga (Ordfører)
Øygarden	1	Børge Haugetun (Ordfører)

2.3 Styret

Styret skal påse at VBR er i stand til å løse sine oppgaver i henhold til formålet. I dette ligger overordnet ansvar for planlegging, gjennomføring og rapportering av aktiviteten i VBR.

Styret består av fem medlemmer med personlige varamedlemmer fra følgende kommunegrupper:

- 1 representant: Askøy, Fjell, Fusa, Os, Sund og Øygarden
- 2 representanter: Bergen
- 1 representant: Kvam, Osterøy, Samnanger og Vaksdal
- 1 representant: Jondal, Kvinnherad, Odda, Tysnes og Ullensvang

Årsmøtet velger styremedlemmene og deres vararepresentanter blant rådmenn, kommunaldirektører, kommunalsjefer eller andre på tilsvarende nivå i deltakerkommunene. Styrets funksjonstid er fire år, og følger kommunevalgperioden.

Navn	Kommune	Stilling	Styreverv
Robert Rastad	Bergen	Kommunaldirektør	Leder
Anita Hesthamar	Kvam	Rådmann	Nestleder
Siri Fahlvik Pettersen	Øygarden	Rådmann	Styremedlem
Kristin Ulvang	Bergen	Kommunaldirektør	Styremedlem
Steinar Dalland	Tysnes	Rådmann	Styremedlem
Anne Iren Fagerbakke	Bergen	Kommunaldirektør	Varamedlem
Ingvild Kirsti Hjelmtveit	Osterøy	Rådmann	Varamedlem
Rune Lied	Sund	Rådmann	Varamedlem
Richard Taule	Bergen	Seksjonssjef	Varamedlem
Ragnhild Bjerkvik	Kvinnherad	Kommunedirektør	Varamedlem

Det ble avholdt tre styremøter i 2019.

Fagutvalgslederne og representanter for arbeidstakerorganisasjonene Delta, Det norske maskinistforbund, Fagforbundet og NITO inviteres til å delta på styremøtene.

2.4 Leder VBR

Brannsjefen i Bergen brannvesen forestår den daglige ledelsen av VBR.

2.5 Sekretariatet

Sekretariatet er tillagt Bergen brannvesen. VBR finansierer én heltidsstilling i Bergen brannvesen for å ivareta drifts- og utviklingsoppgaver for samarbeidet.

2.6 Fagutvalgene

Fagutvalgene nedsettes av styret, og har samme funksjonstid som styret, dvs. fire år. Funksjonstiden følger kommunevalperioden.

Fagutvalgene har følgende oppgaver:

- a) Faglige kontaktorgan for leder VBR
- b) Bidra i koordineringen av det faglige arbeidet i regionen
- c) Bidra med utredning og forberedelse av saker som skal behandles av styret
- d) Andre oppgaver etter vedtak i styret

Lederne av fagutvalgene ble oppnevnt av interimsstyret 12. april 2018, mens styret oppnevnte de øvrige fagutvalgsmedlemmene 31. mai 2018.

Fagdag om hulromsbranner og bruk av skjærslukker, 2019.

Fagutvalgene hadde følgende sammensetning i 2019:

Brannforebyggende arbeid

Navn	Kommune/selskap	Stilling	Fagutvalgsfunksjon
Stein Gjøsund	Os	Brannsjef/Overbrannmester	Leder
Ragnhild Ø. Mortensen	Bergen	Overingeniør	Medlem
Bjørn Næs (fom. 1.5.2019)	Bergen	Senioringeniør	Medlem
Ove Geir Stusdal	Øygarden brann og redning IKS	Leder forebyggende	Medlem
Øyvind Ousdal	Kvinnherad	Leder forebyggende	Medlem

Brann- og redningsberedskap

Navn	Kommune/selskap	Stilling	Fagutvalgsfunksjon
Sigbjørn S. Kleppe	Odda og Ullensvang	Brannsjef	Leder
Tom Berentsen (tom. 31.5.2019)	Bergen	Seksjonsleder beredskap	Medlem
Tommy Kristoffersen (fom. 1.6.2019)	Bergen	Seksjonsleder beredskap	Medlem
Roger J. Trefall	Bergen	Seksjonsleder deltidsstyrker	Medlem
Børre Brekkvassmo	Øygarden brann og redning IKS	Utrykningsleder	Medlem
Torfinn Kongsvik	Tysnes	Brannsjef	Medlem

Nødmeldetjenesten

Navn	Kommune/selskap	Stilling	Fagutvalgsfunksjon
Pål Fromreide Hansen (tom. 31.5.2019)	Askøy	Brannsjef	Leder
Jan Gaute Haug (fom. 1.6.2019)	Øygarden brann og redning IKS	Branningeniør	Leder
Christer Osen Skei	Bergen	Brannkonstabel	Medlem
Robin Åsheim	Bergen (110-sentralen i Hordaland)	Ingeniør	Medlem
Gitle Smådal	Os	Utrykningsleder	Medlem
Torleif Ones	Kvam	Overbefal	Medlem
Ruben Medhus	Kvinnherad	Leder beredskap	Medlem

3 Økonomi

Årsregnskapet for 2019 ble gjort opp med et driftsoverskudd på NOK 2 020 410 som ble overført til bundet driftsfond.

VBR fikk i 2019 tildelt NOK 300 000 i skjønnsmidler fra Fylkesmannen som skulle dekke en viss andel av øvelsescontainere. Fylkesmannen aksepterte at ubenyttede skjønnsmidler ble overført til 2020.

Hovedårsaken til driftsoverskuddet er at planlagte anskaffelser er utsatt til 2020, blant annet ble utlysning av anskaffelse av øvelsescontainere foretatt i desember 2019 med anbudsåpning i januar 2020.

Regnskapet føres av Bergen brannvesen, inngår som en del av Bergen kommune sine regnskaper, følger de regnskapsregler som gjelder i Bergen kommune til enhver tid og føres slik at det er mulig å skille ut hvilken del av Bergen kommune sine regnskaper som gjelder VBR.

Disponible midler utgjorde pr. 31. desember 2019 NOK 3 439 729. Midlene står på bundet driftsfond i Bergen kommune sine regnskaper. Fondet blir tillagt renter årlig. Rentesatsen som benyttes er gjennomsnittlig innskuddsrente i Bergen kommune sitt konsernkontosystem for det aktuelle året. Den gjennomsnittlige innskuddsrenten i 2019 var 2,00 %.

4 Faglig aktivitet

4.1 Fagutvalgene

4.1.1 Fagutvalget for brannforebyggende arbeid

Overordnet mål:

«Fagutvalget for brannforebyggende arbeid skal etablere forslag til felles systemer og plattformer for samhandling i Vest brann- og redningsregion. Forslagene skal være dynamiske nok til å ivareta endringer innenfor området samfunnssikkerhet.»

Fagutvalg brannforebyggende har i 2019 hatt et høyt aktivitetsnivå.

De første samlingene i undergruppene ble benyttet til å få oversikt over potensielle områder å jobbe med, deretter utarbeide mandat og mål.

En har hatt 4 oppsatte møter i hovedgruppen samt selvstendig arbeid mellom samlingene.

Det er i tillegg opprettet 8 undergrupper der de fleste har egne møter. Det utarbeides forslag til prosedyrer med mer som er et tilbud til bruk som hjelpemiddel for brannsjefene i Vest brann- og redningsregion.

Undergrupper:

1. Evaluering etter hendelser/ erfaringsoverføring.
2. Saksbehandling innen pyroteknikk, eksplosiver og tillatelser m.v.
3. ROS-analyse og plan innenfor området brannforebyggende arbeid
4. Videreutvikling av samarbeidet brann/ helse og med andre etater som arbeider med sårbare grupper.
5. Tilsyn, feiing også fritidsboliger (selvkostområdet)
6. Tunnel
7. Brannteknisk bistand til politi og påtalemyndighet.
8. Bruk av juridisk kompetanse.

Arbeidet med egne seminarer/ fagsamlinger knyttet opp mot spesialområder innenfor fagemner blir prioritert i 2020. Vi gjennomfører tre samlinger i første halvdel av 2020.

Det er gjennomgående representasjon fra medlemmer i hovedgruppen ned i undergruppene, dette for å kunne ivareta effektiv styring og framdrift.

Ferdige produkter vil bli lagt ut fortløpende i VBRCIM slik at tilgangen ut til kommunene blir ivaretatt.

4.1.2 Fagutvalget for brann- og redningsberedskap

Fagutvalget har i 2019 hatt høy aktivitet med 10 arbeidsmøter. Disse har vært avholdt i Bergen, Norheimsund og Tysnes i tillegg til Skype-møter.

Det har i løpet av året blitt dannet to undergrupper. Den ene har jobbet frem en kravspesifikasjon på mobil øvelseskontainer og i desember gikk det ut forespørsel på levering av dette. Den andre er en gruppe som skal utarbeide forslag om standardisering av brannbiler i VBR.

Fagutvalget har vært pådriver for å få på plass et felles verktøy for dokumentasjon og hendelseshåndtering. I 2019 er dette komplettert med flere av de modulene som medlemsbrannvesenene har ønsket.

4.1.3 Fagutvalget for nødmeldetjenesten

Overordnet mål:

«Å arbeide for at nødmeldetjenesten i Vest brann- og redningsregion skal tilby innsatslederstøtte på et høyt nivå gjennom kompetanseheving, erfaringslæring og teknologiutnyttelse innen utgangen av 2021.»

Fagutvalget har i 2019 hatt høy aktivitet med 8 møter. Disse har vært avholdt i Bergen, Osterøy, Kvinnherad og på Skype.

I tillegg til å arbeide fram forslag til organisering av innsatslederstøttesystem har utvalget gitt innspill til 110-sentralen om hvilke krav en bør stille til et fremtidig oppdragshåndteringssystem.

Fagutvalget byttet leder 1.6.2020. Jan Gaute Haug (Øygarden brann og redning IKS) overtok for Pål Fromreide Hansen (Askøy brann og redning).

4.2 Seminarer og studiereiser

4.2.1 Etablering av innsatslederstøtte

Som et ledd i å etablere innsatslederstøtte i VBR er det viktig å hente erfaringer fra andre. Fagutvalg for nødmeldetjenesten har arrangert studietur til København og et foredrag fra Storstockholm brandförsvär.

Det ble skrevet en rapport om erfaringene.

Studietur til Hovedstadens Beredskab i København

15. februar besøkte fagutvalgene for nødmeldetjenesten og brann- og redningsberedskap, brannvesenet i København. Fagutvalgene fikk en svært god innføring i hvordan alarm- og vaktcentralen hos Hovedstadens Beredskab yter innsatslederstøtte.

Besøk fra Storstockholm brandförsvär

14. mars fikk blant andre brannsjefene og fagutvalgsmedlemmene en forelesning om innsatsledelse og innsatslederstøtte av Göran Svensson, redningsleder i Storstockholm brandförsvär. Svensson avsluttet undervisningen med å minne om at «den förberedde överlever».

Erfaringene fra begge disse brannvesene vil bli med i grunnlaget til utarbeidelse av VBRs lederstøtteordning, blant annet forsterkning av ytre ledelse.

Redningsleder i Storstockholm brandförsvär, Göran Svensson, holdt innlegg om innsatsledelse.

4.2.2 Skogbrannsamling

Skogbrannseminar i gymsalen på Bergen hovedbrannstasjon.

Torsdag 28.mars var over 50 deltakere fra de ulike brannvesenene i Vest brann- og redningsregion (VBR) samlet ved Bergen hovedbrannstasjon for å forberede seg på den kommende skogbrannsesongen.

På samlingen fikk deltakerne presentert hvilke erfaringer en del av brannvesenene i VBR har fra skog- og markbranner og hvordan de planlegger å forberede skogbrannsesongen 2019, hvilke ressurser Sivilforsvaret kan bidra med ved skog- og markbranner og et interessant innlegg fra Bergen skog- og trøplantingsselskap, om hvordan de forvalter skogen og hvilke tiltak de iverksetter for å forhindre brann i sin skog.

Videre ble innsatsstøttekonseptet i Bergen brannvesen presentert, før samlingen ble avsluttet med en diskusjonsøvelse i plenum.

Samlingen viser at selv om det er noen ulikheter i de ulike brannvesenene, både vedrørende organisering og risiko for skog- og terrengbranner, er utfordringen felles når en får en skogbrann – en må ha hjelp fra andre. Både når det kommer til mannskaper, lederstøtte og materiell blir en fort for liten alene. VBR-samarbeidet vil lette arbeidet med å hjelpe hverandre ved slike aksjoner ved å ha enhetlige planer, opplæring og lederstøttesystem.

4.2.3 Fagsamling røykeksponering

Tirsdag 28. mai deltok ledere, verneombud og tillitsvalgte i Vest brann- og redningsregion på seminar om eksponering for røyk. Tommy Kristoffersen, seksjonsleder i Bergen brannvesen, fortalte om farene ved røykeksponering og hvordan man kan begrense dem.

Cecilie Rosting, postdoktor i Statens arbeidsmiljøinstitutt (Stami) fortalte om det pågående forskningsprosjektet de jobber med for å se om det er en sammenheng mellom røykeksponering og kreft. Hun la fram noen interessante foreløpige resultater.

Siste del av seminaret var satt av til erfaringsdeling. Deltakerne ble delt inn i grupper for å dele, diskutere og sammen foreslå hvordan man i fellesskap i Vest brann- og redningsregion kan jobbe videre med temaet. Gruppene presenterte konklusjonene i plenum. En engasjert forsamling gav initiativtakerne i fagutvalg brann- og redningsberedskap mange gode innspill å bygge videre på.

4.2.4 Fagsamling om risikoutsatte grupper

10. desember møtte om lag 20 deltakere fra ti av medlemskommunene i Vest brann- og redningsregion til fagsamling på Bergen hovedbrannstasjon. Målet med samlingen var å skape relasjoner mellom brannforebyggere i regionen og diskutere hvordan en skal arbeide opp mot risikoutsatte grupper.

Med risikogrupper menes grupper av mennesker som av ulike årsaker har større sannsynlighet for å forårsake brann eller begrenset evne til å forebygge, oppdage, varsle og slokke brann.

4.2.5 Brannsjefsamlinger

Brannsjef Leif Linde, Bergen brannvesen, under en av brannsjefsamlingene.

Det ble gjennomført fire samlinger for brannsjefene i VBR i 2019. Samlingene er en viktig møteplass for å forankre arbeidet i fagutvalgene, drøfte utfordringer, få faglig påfyll og skape felles situasjonsforståelse.

14. mars – Bergen hovedbrannstasjon

- Systematisk ledelse av hendelser/Ledelsesnivåer i Storstockholm brandforsvar

18. juni – Bergen hovedbrannstasjon

- Status i fagutvalgene
- Dialog

11. – 12. september- Norheimsund m/ fagutvalgene

- Status fagutvalgene
- Møte om aktuelle saker
- Vedta felles hørings svar til nasjonal veileder for akutthjelpere

12. desember – Bergen hovedbrannstasjon

- Status fagutvalgene
- BRIS-muligheter med statistikk
- KS Bedrift – Utfordringsbildet i stort
- Erfaringsoverføring – brann i batteriferge

5 Samarbeid ved utrykninger

5.1 Brannen på MS «Dubai Harmony»

Brannen på MS «Dubai Harmony». Foto: Lars Morten Herheim, Redningsselskapet

13. september i fjor brøt det ut en kraftig brann på tankskipet MS «Dubai Harmony». Skipet lå ved kai utenfor olje- og gassterminalen i Øygarden. Mannskaper fra Øygarden brann og redning IKS og Bergen brannvesen jobbet sammen for å slokke den krevende brannen og dermed unngå en katastrofe. Hendelsen viser viktigheten av et etablert samarbeid som Vest brann- og redningsregion, med samtrente mannskaper og lett tilgjengelige ressurser.

5.2 Brannen på MF "Ytterøyningen"

10. oktober 2019 begynte det å brenne i batterirommet i bil- og passasjerfergen MF «Ytterøyningen», som var på vei til fergekaien på Sydnes på Halsnøy i Kvinnherad kommune. Det var Kvinnherad brannvesen som håndterte brannen i første fase. Etterhvert ba brannsjefen i Kvinnherad om bistand gjennom Vest brann- og redningsregion. Det ble satt stab ved Bergen hovedbrannstasjon og det ble sendt båt, drone og mannskap med kjemikalievernustyr.

Brannen i batterirommet representerte en ny type hendelse som de involverte brannvesenene ikke var tilstrekkelig forberedt på. Innsatsen ble evaluert og viste mangel på kunnskap om farene, muligheter og metoder ved brann i batteri. Vest brann- og redningsregion vil med erfaringer fra denne brannen, innhente kunnskap som kan forberede brannvesen på fremtidige lignende hendelser.

Evalueringen er presentert i en egen evalueringsrapport.

Vest brann- og redningsregion er et langsiktig faglig samarbeid mellom selvstendige brannvesen i 16 kommuner i Bergensregionen:

Askøy, Austevoll, Bergen, Bjørnafjorden, Bømlo, Fitjar, Kvam, Kvinnherad, Osterøy, Samnanger, Tysnes, Ullensvang, Vaksdal, Voss, Øygarden